

Voorschrijven op stofnaam

De regelgeving (KB van 10 augustus 2005) voorziet de mogelijkheid aan de voorschrijvers om geneesmiddelen voor te schrijven op stofnaam (VOS). Zij hoeven dus geen rekening te houden met de verschillende merknamen en verpakkingen van geneesmiddelen met hetzelfde actief bestanddeel, dezelfde sterkte en dezelfde toedieningsweg. Het is aan de apotheker om een geneesmiddel af te leveren dat aan deze specificaties beantwoordt.

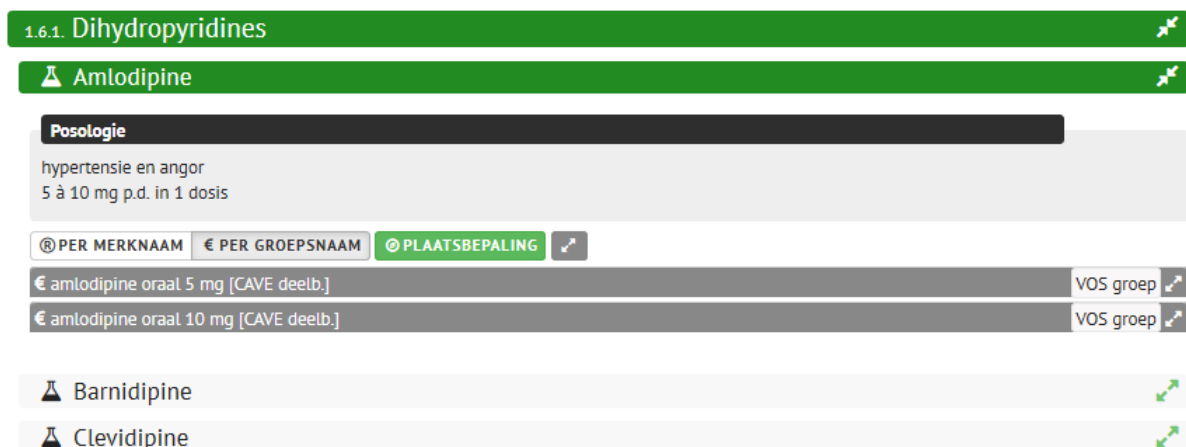
Het Federaal Agentschap voor Geneesmiddelen en Gezondheidsproducten (fagg) heeft een nota gepubliceerd om “het voorschrijven op stofnaam” in de medische en farmaceutische praktijk operationeel te maken.¹

Een samenwerking tussen de experts van het fagg, de Geneesmiddelencommissie, het Belgisch Centrum voor Farmacotherapeutische Informatie (BCFI) en het RIZIV heeft geleid tot het opstellen van de nota “Operationele regels voor het voorschrijven op stofnaam in de medische praktijk en in het elektronisch medisch dossier”.

Op basis van deze regels, heeft het BCFI de gecommmercialiseerde geneesmiddelen ondergebracht in “VOS-groepen” met de eventuele overeenkomstige specificaties.

Men kan deze VOS-groepen oproepen via www.bcfi.be door te kiezen voor de weergave van de specialiteiten “€ per groepsnaam”:

1. Voorbeeld 1:

1.6.1. Dihydropyridines

Amlodipine

Posologie

hypertensie en angor
5 à 10 mg p.d. in 1 dosis

PER MERKNAAM PER GROEPSNAAM **PLAATSBEPALING**

€ amlodipine oraal 5 mg [CAVE deelb.] VOS groep

€ amlodipine oraal 10 mg [CAVE deelb.] VOS groep

Barnidipine

Clevidipine

Helemaal rechts staat zowel bij de groep “€ amlodipine oraal 5 mg” als bij de groep “€ amlodipine oraal 10 mg” dat ze beiden een “VOS groep” zonder bijkomende aanbevelingen vormen en dus gewoon op stofnaam kunnen worden voorgeschreven.

¹ http://www.fagg-afmps.be/nl/items-HOME/voorschrijven_op_stofnaam

De groep “€ amlodipine oraal 5 mg” opengeklapt, toont een lijst van specialiteiten waaruit moet gekozen worden bij een voorschrift van “amlodipine oraal 5 mg”; ze behoren allen tot de goedkope/goedkoopste geneesmiddelen en zijn default gerangschikt van goedkoopst naar duurder volgens de index van het remgeld:

PER MERKNAAM		PER GROEPSNAAM		PLAATSBEPALING		€ amlodipine oraal 5 mg			VOS groep	
specialiteit	aantal	prijs publiek	remgeld gewoon	index publiek	index remgeld					
® ⊖ Amlodipine Teva	tabl. (deelb.)	98 x	€ 12,04	€ 2,63 b	1,00	1,00				
® ⊖ Amlodipine Apotex	tabl.	98 x	€ 12,08	€ 2,64 b	1,01	1,00				
® ⊖ Amlodipin Sandoz	tabl. (deelb.) Besilaat	100 x	€ 12,24	€ 2,70 b	1,00	1,01				
® ⊖ Amlodipin Sandoz (Impexeco)	tabl. (deelb.) Besilaat	100 x	€ 12,24	€ 2,70 b	1,00	1,01				
® ⊖ Amlodipine EG	tabl.	98 x	€ 12,25	€ 2,70 b	1,02	1,03				
® ⊖ Amlodipine EG	tabl. Besilate	98 x	€ 12,25	€ 2,70 b	1,02	1,03				
® ⊖ Amlodipine EG (PIP)	tabl.	98 x	€ 12,26	€ 2,70 b	1,02	1,03				
® ⊖ Amlor	harde caps.	98 x	€ 12,47	€ 2,78 b	1,04	1,06				
® ⊖ Amlodipine Mylan	tabl. (deelb.) Besilate	100 x	€ 12,73	€ 2,87 b	1,04	1,07				
® ⊖ Amlodipine Apotex	tabl.	56 x	€ 10,48	€ 2,09 b	1,53	1,39				
® ⊖ Amlodipin Sandoz	tabl. (deelb.) Besilaat	60 x	€ 10,94	€ 2,25 b	1,49	1,40				
® ⊖ Amlodipine Teva	tabl. (deelb.)	56 x	€ 10,59	€ 2,13 b	1,54	1,42				
® ⊖ Amlodipine EG	tabl.	56 x	€ 10,85	€ 2,22 b	1,58	1,48				
® ⊖ Amlodipine EG	tabl. Besilate	56 x	€ 10,85	€ 2,22 b	1,58	1,48				
® ⊖ Amlor	harde caps.	56 x	€ 10,88	€ 2,23 b	1,59	1,49				
® ⊖ Amlodipine Apotex	tabl.	28 x	€ 9,73	€ 1,83 b	2,84	2,44				
® ⊖ Amlodipin Sandoz	tabl. (deelb.) Besilaat	30 x	€ 10,13	€ 1,97 b	2,76	2,45				
® ⊖ Amlor	harde caps.	28 x	€ 10,13	€ 1,97 b	2,96	2,63				
® ⊖ Amlodipine Teva	tabl. (deelb.)	28 x	€ 10,13	€ 1,97 b	2,96	2,63				
® ⊖ Amlodipine EG	tabl.	28 x	€ 10,13	€ 1,97 b	2,96	2,63				
® ⊖ Amlodipine EG	tabl. Besilate	28 x	€ 10,13	€ 1,97 b	2,96	2,63				

2. Voorbeeld 2:

Q ABC
Methylfenidaat

IDREF = 8334

Posologie

ADHD: kinderen vanaf 6 jaar en adolescenten:
 - tabl.: 5 à 10 mg p.d., eventueel op te drijven tot max. 60 mg p.d. (bij kinderen < 25 kg meestal max. 35 mg p.d.) in meerdere doses
 - verlengde/gereguleerde afgifte: 18 à 20 mg p.d., eventueel op te drijven tot 40 à 54 mg p.d. in 1 dosis

Ⓜ PER MERKNAAM
€ PER GROEPSNAAM
📍 PLAATSBEPALING
↗

€ methylfenidaat oraal (gereg. afgifte) 5 mg	VOS! groep: verdoving+
€ methylfenidaat oraal (gereg. afgifte) 10 mg	VOS! groep: verdoving+
€ methylfenidaat oraal (gereg. afgifte) 18 mg	VOS! groep: verdoving+
€ methylfenidaat oraal (gereg. afgifte) 20 mg	VOS! groep: verdoving+
€ methylfenidaat oraal (gereg. afgifte) 27 mg	VOS! groep: verdoving+
€ methylfenidaat oraal (gereg. afgifte) 30 mg	VOS! groep: verdoving+
€ methylfenidaat oraal (gereg. afgifte) 36 mg	VOS! groep: verdoving+
€ methylfenidaat oraal (gereg. afgifte) 40 mg	VOS! groep: verdoving+
€ methylfenidaat oraal (gereg. afgifte) 54 mg	VOS! groep: verdoving+
€ methylfenidaat oraal 5 mg	VOS! groep: verdoving+
€ methylfenidaat oraal 10 mg	VOS! groep: verdoving+
€ methylfenidaat oraal 20 mg	VOS! groep: verdoving+

Bij alle groepen staat “VOS! groep: verdoving+” wat betekent dat de geneesmiddelen binnen deze groepen behoren tot de verdovende geneesmiddelen en gelijkgestelden die op stofnaam kunnen worden voorgeschreven, maar waarbij men speciale aandacht vraagt voor de administratieve bijzonderheden die het voorschrift van verdovende geneesmiddelen met zich meebrengt (zie VOS Nota onder 6²).

3. Voorbeeld 3:

² http://www.fagg-afmps.be/nl/items-HOME/voorschrijven_op_stofnaam

10.7.1.1.1. Specialiteiten [Valproïnezuur en valproaat]

Posologie

per os:

epilepsie: 10 mg valproïnezuur of valproaat/kg/d., geleidelijk verhogen tot 30 mg/kg/d. in 3 à 4 doses (in 1 à 2 doses voor verlengde afgifte)

® PER MERKNAAM	€ PER GROEPSNAAM	Ⓞ PLAATSBEPALING	
€ valproaat 150 mg oraal	VOS groep	⚠ no switch: nauwe TT marge	↕
€ valproïnezuur 300 mg oraal (gereg. afgifte)	VOS groep	⚠ no switch: nauwe TT marge	↕
€ valproaat 500 mg oraal	VOS groep	⚠ no switch: nauwe TT marge	↕
€ valproïnezuur 500 mg oraal (gereg. afgifte)	VOS groep	⚠ no switch: nauwe TT marge	↕
€ valproaat 300 mg oraal	VOS groep	⚠ no switch: nauwe TT marge	↕
€ valproïnezuur 500 mg oraal	VOS groep	⚠ no switch: nauwe TT marge	↕
€ valproaat 300 mg / 1 ml oraal	VOS groep	⚠ no switch: nauwe TT marge	↕
€ valproaat 300 mg / 5 ml oraal	VOS groep	⚠ no switch: nauwe TT marge	↕
€ valproaat 300 mg / 3 ml injectie/infusie	VOS groep	⚠ no switch: nauwe TT marge	↕
€ valproaat 400 mg injectie/infusie	VOS groep	⚠ no switch: nauwe TT marge	↕
€ valproaat 1 g / 10 ml injectie/infusie	VOS groep	⚠ no switch: nauwe TT marge	↕

Bij alle groepen staat “no switch: nauwe TT marge” wat wil zeggen dat de geneesmiddelen behorend tot deze groepen niet zomaar kunnen worden geswitcht eens een behandelingsepisode is begonnen.

4. Uitleg over VOS/NOVOS

Geneesmiddelen die “per groepsnaam” zijn gegroepeerd behoren

- ofwel tot een **VOS-groep** als ze als “wel VOS” of “VOS!” (voor verdovende geneesmiddelen en gelijkgestelden) zijn gelabeld
- ofwel tot een **NOVOS-groep** indien:
  - o 3+: ze hebben meer dan drie actieve bestanddelen
  - o biological: hun actief bestanddeel wordt geproduceerd of geëxtraheerd uit een biologische bron
  - o multifasische anticonceptiepil: complexiteit van de verpakking
  - o actief verband: zijn geen geneesmiddelen strictu sensu
  - o homeopatisch middel: geen definieerbaar actief bestanddeel

De geneesmiddelen die behoren tot een VOS-groep kunnen op stofnaam worden voorgeschreven. Voor de geneesmiddelen die behoren tot een NOVOS-groep wordt afgeraden om ze op stofnaam voor te schrijven.

5. Uitleg over SWITCH/NOSWITCH

Geneesmiddelen uit een VOS-groep behoren

- ofwel tot een **SWITCH-groep**
- ofwel tot een **NOSWITCH-groep** indien:
  - o het om een anestheticum gaat
  - o het om een diagnosticum gaat
  - o het via inhalatie wordt ingenomen
  - o het lokaal (ter hoogte van de huid) wordt aangebracht

- o het om mesalazine of sulfasalazine gaat
- o ze een nauwe TT-marge hebben: nauwe toxisch-therapeutische marge
- o het om een oncologisch middel gaat
- o het een oraal anticonceptivum betreft
- o het transdermaal wordt toegediend

Voor geneesmiddelen behorend tot een NOSWITCH-groep is het aangewezen, zodra een behandeling met een specialiteit wordt gestart, deze behandeling tijdens eenzelfde behandelingsepisode met dezelfde specialiteit voort te zetten.

6. Uitleg over bijkomende specificaties

Binnen sommige VOS-groepen kunnen er specialiteiten zijn waarvan bepaalde eigenschappen verschillen en waarbij deze verschillen soms klinisch relevant kunnen zijn. Deze bijkomende specificaties kan men terugvinden in de `vmp_group_name`, waar ze tussen vierkante haken vermeld zijn, voorafgegaan door CAVE: bv. paracetamol 1 g oraal [CAVE deelb., vast/vloeib.]:

- al dan niet deelbaar [CAVE deelb.],
- al dan niet in vloeibare vorm naast de vaste vorm toe te dienen [CAVE vast/vloeib.],
- al dan niet maagsapresistent [CAVE maagsap.],
- toegediend met mogelijk verschillende hulpmiddelen [CAVE tool].

Bij deze groepen wordt de aandacht gevestigd op het bestaan van specialiteiten in de groep die verschillen voor deze eigenschappen zodat, waar dit belangrijk wordt geacht, door de voorschrijver gespecificeerd kan worden dat bijvoorbeeld de tablet deelbaar moet zijn.

7. De lijst met VOS-groepen

Een tabel met de VOS-groepen kan ook gedownload worden via www.bcfi.be onder "Downloads" op de navigatiebalk rechtsboven.

Beschrijving van de tabel (die één rij per verpakking bevat):

ampp_cnk_pub: geeft de publieke cnk-code van de verpakking

ampp_cti_ext: geeft de unieke identificerende code van de verpakking van geneesmiddelen, toegekend door het fagg

ampp_name_nl: geeft een uitgebreide Nederlandstalige naam van de verpakking

ampp_name_fr: geeft een uitgebreide Franstalige naam van de verpakking

ampp_abbrev_name_nl: afgekorte versie van de Nederlandstalige `ampp_name_nl` die kan gebruikt worden voor het voorschrift

ampp_abbrev_name_fr: afgekorte versie van de Franstalige `ampp_name_fr` die kan gebruikt worden voor het voorschrift

ampp_cont_nl: de verpakkingsgrootte

ampp_cont_fr: de verpakkingsgrootte

ampp_scored: geeft aan of er een breuklijn is op een tablet:

2: breuklijn om te delen in minstens 2 delen;

3: breuklijn om te delen in minstens 3 delen;

4: breuklijn om te delen in minstens 4 delen;

N: geen breuklijn;

X: niet van toepassing

niets: geen gegevens

ampp_enteric_coated: geeft aan of deze vorm al dan niet maagsapresistent is: true/false

amp_specific_drug_device: geeft aan of een specifiek hulpmiddel vereist is:

0: hulpmiddel is noch vereist, noch optioneel;

1: hulpmiddel is vereist en bijgesloten;

2: hulpmiddel is vereist maar niet bijgesloten;

3: optioneel hulpmiddel is bijgesloten;

4: optioneel hulpmiddel is niet bijgesloten;

5: apparaat vereist en aanwezig/niet aanwezig (afhankelijk van verpakking);

11: apparaat vereist en aanwezig (met gevaar voor medicatiefouten);

50: deze AMP is een pen;

99: niet van toepassing

niets: geen gegevens

amp_name_nl: geeft een uitgebreide Nederlandstalige naam van een gecommmercialiseerd middel, los van de verpakkingsgrootte

amp_name_fr: geeft een uitgebreide Franstalige naam van een gecommmercialiseerd middel, los van de verpakkingsgrootte

trade_family_name_nl: geeft de Nederlandstalige naam van de specialiteit

trade_family_name_fr: geeft de Franstalige naam van de specialiteit

company_name_nl: geeft de Nederlandstalige naam van de verantwoordelijke firma voor de geneesmiddeleninformatie, dit kan de titularis zijn, of zijn Belgische vertegenwoordiger of een Belgische verdeler

company_name_fr: geeft de Franstalige naam van de verantwoordelijke firma voor de geneesmiddeleninformatie, dit kan de titularis zijn, of zijn Belgische vertegenwoordiger of een Belgische verdeler

vmp_id: geeft een uniek nummer die het “Virtual Medicinal Product” (VMP) identificeert waartoe de betreffende verpakking behoort (let op: een VMP is **géén** VOS-groep, maar een concept dat klinisch equivalente geneesmiddelen groepeert; een VOS-groep bestaat uit één of meerdere VMPs)

vmp_name_nl: geeft de Nederlandstalige naam van het “Virtual Medicinal Product” (VMP), gebaseerd op de stofnaam/stofnamen en zijn/hun sterkte en de toedieningsweg/-wegen; meerdere producten kunnen tot eenzelfde VMP behoren wanneer ze klinisch equivalent zijn.

vmp_name_fr: geeft de Franstalige naam van het “Virtual Medicinal Product” (VMP), gebaseerd op de stofnaam/stofnamen en zijn/hun sterkte en de toedieningsweg/-wegen; meerdere producten kunnen tot eenzelfde VMP behoren wanneer ze klinisch equivalent zijn

vmp_group_id: geeft een uniek nummer die de “VMP-groep” of **VOS-groep** identificeert. Het is deze code die gebruikt kan worden om een VOS-groep te identificeren in elektronische communicatie, **niet** de vmp_id.

vmp_group_name_nl: geeft de Nederlandstalige naam van de “VMP-groep”

vmp_group_name_fr: geeft de Franstalige naam van de “VMP-groep”

vmp_group_vos_nl: geeft aan of de specialiteit van deze rij behoort tot een VMP-groep die op stofnaam mag worden voorgeschreven: “vos” of “vos!” (voor verdovende middelen en gelijkgestelden) of best niet: “novos”

vmp_group_vos_fr: geeft aan of de specialiteit van deze rij behoort tot een VMP-groep die op stofnaam mag worden voorgeschreven: “dci” of “dci!” (voor verdovende middelen en gelijkgestelden) of best niet: “nodci”

vmp_group_novos_reason_nl: geeft de reden waarom voorschrijven op stofnaam niet wordt aanbevolen

vmp_group_novos_reason_fr: geeft de reden waarom voorschrijven op stofnaam niet wordt aanbevolen

vmp_group_noswitch_reason_nl: geeft aan of substitutie kan (wel switch), of geeft de reden waarom er best geen substitutie gebeurt

vmp_group_noswitch_reason_fr: geeft aan of substitutie kan (switch ok), of geeft de reden waarom er best geen substitutie gebeurt

vmp_group_cave_scored: geeft aan dat er zowel deelbare als niet-deelbare vormen zijn in de groep [CAVE deelb.]: true/false

vmp_group_cave_enteric_coated: geeft aan dat er zowel maagsapresistente als niet-maagsapresistente vormen zijn in de groep [CAVE maagsap.]: true/false

vmp_group_cave_specific_drug_device: geeft aan dat een specifiek hulpmiddel vereist is voor sommige producten in de groep [CAVE tool]: true/false

vmp_group_cave_solid_liquid: geeft aan of sommige vormen al dan niet in vloeibare vorm naast de vaste vorm toe te dienen zijn [CAVE vast/vloeib.]: true/false

ampp_pupr: publieksprijs in €

ampp_pupr_unit_price: eenheidsprijs in eurocent

ampp_reimb_unit_price: eenheidsprijs in eurocent van het remgeld